

ΦΕΚ 731/τ.Β'/18-03-2016

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας: **ΕΠΕΙΓΟΝ**

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α'

Αθήνα, 09 - 03- 2016
Αρ. Πρωτ. : Φ2/41879/Δ4

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 – Μαρούσι
Ιστοσελίδα: <http://www.minedu.gov.gr>
Email: t09tee07@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο: 210 344 33 06, 210 344 22 29
FAX : 210 344 23 65

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών των μαθημάτων της Ομάδας Προσανατολισμού Ναυτιλιακών Επαγγελματιών της Α', Β' και Γ' τάξης των ΕΠΑ.Λ.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν.4186/2013 (Α' 193) «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις», όπως είχε τροποποιηθεί με την παρ. 19 του άρθρου 45 του Ν.4264/2014 (Α' 118) και με την παρ. 4 του άρθρου 72 του ν. 4310/2014 (Α' 258) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του Ν.4327/2015 (Α' 50) «Επείγοντα μέτρα για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις».
2. Την παρ. 2, εδάφιο ι του άρθρου 43 του Ν. 4186/2013 (Α' 193) «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις παρ. 16 και 17 του άρθρου 45 του Ν. 4264/2014 (Α' 118) «Άσκηση Εμπορικών Δραστηριοτήτων εκτός καταστήματος και άλλες διατάξεις».
3. Το άρθρο 2 παρ. 3 περ. α υποπ. ββ του Ν. 3966/2011 (ΦΕΚ 118 Α') «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος» και λοιπές διατάξεις».
4. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (Α' 98) «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα».

5. Το Π.Δ. 73/2015 (Α' 116) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
6. Την υπ' αριθμ. Φ2/88070/Δ4/04-06-2015 (Β' 1053) Υπουργική Απόφαση «Ωρολόγιο Πρόγραμμα των μαθημάτων Γενικής Παιδείας της Α' τάξης Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. και των Β', Γ' τάξεων Ημερησίων και Α', Β' και Γ' τάξεων Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. ανά Ειδικότητα Τομέα Ομάδας Προσανατολισμού», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
7. Την υπ' αριθμ. 07/25-02-2016 Πράξη του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
8. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Αποφασίζουμε:

Καθορίζουμε τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών των μαθημάτων της Ομάδας Προσανατολισμού Ναυτιλιακών Επαγγελματιών της Α', Β' και Γ' τάξης των ΕΠΑ.Λ., ως ακολούθως:

Α' ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ.

ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
1.	ΝΑΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Ναυτική Τέχνη», όπως καθορίστηκε στη με αρ. 118830/Γ2/09.11.2006 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1761/τ.Β'/05.12.2006)
2.	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Ναυτιλιακές Γνώσεις», όπως καθορίστηκε στη με αρ. 118830/Γ2/09.11.2006 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1761/τ.Β'/05.12.2006)
3.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗΧΑΝΩΝ ΠΛΟΙΟΥ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Στοιχεία Μηχανών Πλοίου», όπως καθορίστηκε στη με αρ. 118830/Γ2/09.11.2006 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1761/τ.Β'/05.12.2006)
4.	ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Τεχνικό Σχέδιο», όπως καθορίστηκε στη με αρ. 118830/Γ2/09.11.2006 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1761/τ.Β'/05.12.2006)

Β' ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ.**ΤΟΜΕΑΣ ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ****ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ**

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
1.	ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑ Ι – ΝΑΥΤΙΚΗ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Ναυσιπλοΐα Ι», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 85039/Γ2/30.07.2007 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1456/τ.Β'/10.08.2007)
2.	ΕΥΣΤΑΘΕΙΑ – ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΦΟΡΤΙΩΝ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Ευστάθεια/Φόρτωση», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 85039/Γ2/30.07.2007 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1456/τ.Β'/10.08.2007)
3.	ΝΑΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ – ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Ναυτική Τέχνη – Έκτακτες Ανάγκες», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 85039/Γ2/30.07.2007 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1456/τ.Β'/10.08.2007)
4.	ΤΗΡΗΣΗ ΦΥΛΑΚΗΣ ΓΕΦΥΡΑΣ Ι	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Τήρηση Φυλακής Γέφυρας Ι», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 85039/Γ2/30.07.2007 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1456/τ.Β'/10.08.2007)
5.	ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Ναυτικές Επικοινωνίες», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 85039/Γ2/30.07.2007 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1456/τ.Β'/10.08.2007)
6.	ΑΓΓΛΙΚΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ Ι	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Ναυτικά Αγγλικά», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 85039/Γ2/30.07.2007 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1456/τ.Β'/10.08.2007)

ΤΟΜΕΑΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
1.	ΜΗΧΑΝΕΣ ΠΛΟΙΟΥ Ι	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Μηχανές Πλοίου Ι», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 85043/Γ2/30.07.2007 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1520/τ.Β'/17.08.2007)
2.	ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ Ι	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Βοηθητικά Μηχανήματα Ι», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 85043/Γ2/30.07.2007 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1520/τ.Β'/17.08.2007)
3.	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Μηχανολογικό Σχέδιο», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 85043/Γ2/30.07.2007 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1520/τ.Β'/17.08.2007)
4.	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΛΟΙΟΥ Ι	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις Πλοίου Ι», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 85043/Γ2/30.07.2007 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1520/τ.Β'/17.08.2007)
5.	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΠΛΟΙΟΥ Ι	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Μηχανολογικές Κατασκευές Πλοίου Ι», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 85043/Γ2/30.07.2007 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1520/τ.Β'/17.08.2007)
6.	ΑΓΓΛΙΚΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ Ι	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Ναυτικά Αγγλικά», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 85039/Γ2/30.07.2007 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1456/τ.Β'/10.08.2007)

Γ΄ ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ.

ΤΟΜΕΑΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
1.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗΧΑΝΩΝ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Στοιχεία Μηχανών», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 38453/18.04.2003 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 530/τ.Β΄/05.05.2003)
2.	ΜΗΧΑΝΕΣ ΠΛΟΙΟΥ II	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Μηχανές Πλοίου II», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 74895/Γ2/10.06.2008 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1254/τ.Β΄/01.07.2008)
3.	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΛΟΙΟΥ II	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις Πλοίου II», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 74895/Γ2/10.06.2008 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1254/τ.Β΄/01.07.2008)
4.	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΜΕ Η/Υ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Μηχανολογικό Σχέδιο», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 74895/Γ2/10.06.2008 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1254/τ.Β΄/01.07.2008)
5.	ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ II ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΠΛΟΙΟΥ II	Τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών των μαθημάτων «Βοηθητικά Μηχανήματα II» και «Μηχανολογικές Κατασκευές Πλοίου II», όπως καθορίστηκαν στη με αριθμ. 74895/Γ2/10.06.2008 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1254/τ.Β΄/01.07.2008)
6.	ΑΓΓΛΙΚΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ II	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Αγγλικά Ειδικότητας», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 74895/Γ2/10.06.2008 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1254/τ.Β΄/01.07.2008)

ΤΟΜΕΑΣ ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
1.	ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑ ΙΙ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Ναυσιπλοΐα ΙΙ», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 74908/Γ2/10.06.2008 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1256/τ.Β'/01.07.2008)
2.	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΦΟΡΤΙΩΝ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Μεταφορά Φορτίων», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 74908/Γ2/10.06.2008 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1256/τ.Β'/01.07.2008)
3.	ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΟΙΟΥ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος, όπως παρατίθεται στη συνέχεια
4.	ΤΗΡΗΣΗ ΦΥΛΑΚΗΣ ΓΕΦΥΡΑΣ ΙΙ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΕΦΥΡΑΣ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Τήρηση Φυλακής Γέφυρας ΙΙ», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 74908/Γ2/10.06.2008 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1256/τ.Β'/01.07.2008)
5.	ΝΑΥΤΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΌΡΓΑΝΑ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Ναυτικά Ηλεκτρονικά Όργανα», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 74908/Γ2/10.06.2008 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1256/τ.Β'/01.07.2008)
6.	ΑΓΓΛΙΚΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΙ	Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος «Αγγλικά Ειδικότητας», όπως καθορίστηκε στη με αριθμ. 74908/Γ2/10.06.2008 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1256/τ.Β'/01.07.2008)

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΟΙΟΥ**1.Σκοπός του μαθήματος:**

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι μαθητές βασικές γνώσεις:

- α) του δικαίου και ιδιαίτερα του ναυτικού δικαίου. Αναπτύσσονται ειδικά θέματα που αφορούν στην ναυσιπλοΐα στην ναύλωση του πλοίου, στην εκπαίδευση των ναυτικών, στην προστασία του θαλασσιού περιβάλλοντος και στην δικαιοδοσία των κρατών στο θαλάσσιο χώρο.
- β) για τις ανθρώπινες σχέσεις και ειδικά για τις ανθρώπινες σχέσεις στην κοινωνία του πλοίου, τις αρχές επικοινωνίας και το κοινωνικό-εργασιακό περιβάλλον και την εκπαίδευση επί του πλοίου.

2. Στόχοι, θεματικές, ενδεικτικές δραστηριότητες:

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ Ο μαθητής να μπορεί να:	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Προσδιορίζει τη σημασία των αρμοδιοτήτων του Πλοιάρχου. 2. Επισημαίνει τα καθήκοντα του Πλοιάρχου ως δημόσιου λειτουργού.	Κεφ. 1. Ο ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ 1.1 Γενικά 1.2 Διακυβέρνηση πλοίου 1.3 Διοικητική εξουσία πλοιάρχου 1.4 Ο πλοίαρχος ως δημόσιος λειτουργός 1.5 Ευθύνη πλοιάρχου Ώρες:6	-Σχολιασμός επίκαιρων ναυτικών γεγονότων, από εφημερίδες, ταινίες, διαδίκτυο κτλ. και η διοργάνωση ομαδικών συζητήσεων, σχετικά με το περιεχόμενό τους. -Επίσκεψη σε κατάλληλα εμπορικά πλοία και συζήτηση με τους αξιωματικούς της γέφυρας.
1. Αναλύει το ρόλο του πλοηγού και περιγράφει τις σχέσεις του με τον Πλοίαρχο. 2. Απαριθμεί τις κατηγορίες των πλοίων που εξαιρούνται από την πλοήγηση. 3. Να εξηγεί τον προορισμό και τη διάρθρωση της πλοηγικής υπηρεσίας.	Κεφ. 2. Ο ΠΛΟΗΓΟΣ 2.1 Πλοηγική υπηρεσία 2.2 Πλοηγός –Πλοήγηση 2.3 Πλοηγικά Δικαιώματα Ώρες:3	-Επίσκεψη σε πλοηγικό σταθμό. -Αναζήτηση στο διαδίκτυο πλοηγικών σταθμών και σχολιασμός από τους μαθητές της διάρθρωσής τους.
1. Περιγράφει τη διαδικασία ελευθεροκοινωνίας των πλοίων. 2. Αναφέρει τις υγειονομικές κατηγορίες κατάταξης των πλοίων.	Κεφ. 3. ΕΛΕΥΘΕΡΟΚΟΙΝΩΝΙΑ 3.1 Διαδικασία της Ελευθεροκοινωνίας 3.2 Ναυτιλιακή δήλωση υγείας 3.3 Ελευθεροκοινωνία στα κράτη μέλη της Ε.Ε. Ώρες:3	-Επίσκεψη σε λιμενικό σταθμό και ενημέρωση από τους αρμόδιους υπάλληλους για την διαδικασία ελευθεροκοινωνίας . -Επίδειξη εντύπων FAL

<p>1. Ορίζει την έννοια της κοινής αβαρίας.</p> <p>2. Απαριθμεί τις περιπτώσεις κοινής αβαρίας.</p>	<p>Κεφ. 4. ΚΟΙΝΗ ΑΒΑΡΙΑ</p> <p>4.1 Έννοια</p> <p>4.2 Κανονισμός αβαρίας</p> <p>Ώρες:3</p>	<p>-Παρουσίαση στο διαδίκτυο γεγονότος κοινής αβαρίας σχολιασμός του, διάλογος με τους μαθητές για πληρέστερη κατανόηση.</p>
<p>1. Ορίζει την έννοια της επιθαλάσσιας αρωγής.</p> <p>2. Αιτιολογεί τα στοιχεία θεμελίωσης αποζημίωσης σε περίπτωση επιθαλάσσιας αρωγής.</p> <p>3. Διατυπώνει τη διαφορά μεταξύ της σύμβασης ρυμούλκησης και επιθαλάσσιας αρωγής.</p>	<p>Κεφ.5. ΕΠΙΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΡΩΓΗ</p> <p>5.1 Έννοια</p> <p>5.2 Δικαίωμα αμοιβής</p> <p>5.3 Ρυμούλκηση</p> <p>Ώρες:6</p>	<p>-Επίσκεψη στο Θάλαμο Επιχειρήσεων του Υ.Ε.Ν και ενημέρωση από τους αρμόδιους</p> <p>-Σχολιασμός άρθρων από εφημερίδες που αναφέρονται στην επιθαλάσσια αρωγή</p> <p>-Επίσκεψη σε ρυμουλκά συζήτηση με το κυβερνήτη και ενημέρωση των μαθητών από το ημερολόγιο του ρυμουλκού της καθημερινότητάς του.</p>
<p>1. Περιγράφει την έννοια του όρου ναυτική ασφάλιση.</p> <p>2. Απαριθμεί τις βασικές κατηγορίες της ναυτικής ασφάλισης.</p> <p>3. Ερμηνεύει τους όρους ολική και τεκμαρτή απώλεια.</p>	<p>Κεφ.6. ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗ</p> <p>6.1 Έννοια</p> <p>6.2 Ασφαλιστής, ασφαλιζόμενος, ασφάλιστρο, αντικείμενο και διάρκεια ασφάλισης</p> <p>6.3 Θαλάσσια ασφάλιση κατά κινδύνων πολέμου</p> <p>6.4 Εγκατάλειψη των ασφαλισθέντων αντικειμένων</p> <p>Ώρες:6</p>	<p>-Παρουσίαση ασφαλιστήριων εγγράφων πλοίων</p> <p>-Επίσκεψη σε ναυτιλιακή εταιρεία και ενημέρωση από το αρμόδιο τμήμα</p> <p>-Συμπλήρωση από μαθητές ασφαλιστήριων εγγράφων.</p>
<p>1. Περιγράφει το ρόλο των νηογνώμωνων και εξηγεί την αποστολή που επιτελούν.</p> <p>2. Απαριθμεί τους κυριότερους νηογνώμονες.</p> <p>3. Εξηγεί το ρόλο του Κ.Ε.Ε.Π και αναφέρει τη διάρθρωση αυτού σε τμήματα.</p> <p>4. Αναφέρει και αναγνωρίζει τα εκδιδόμενα από τον Κ.Ε.Ε.Π. πιστοποιητικά. Αναφορά στη Διεθνή ένωση νηογνώμωνων (I.A.C.S.).</p>	<p>Κεφ.7. ΝΗΟΓΝΩΜΟΝΕΣ</p> <p>7.1 Αποστολή, οργάνωση νηογνώμωνων</p> <p>7.2 Κυριότεροι Νηογνώμονες</p> <p>7.3 Διεθνείς Ένωση Νηογνώμωνων</p> <p>7.4 Υ.Ε.Ν Κλάδος ελέγχου εμπορικών πλοίων</p> <p>Ώρες: 6</p>	<p>-Μελέτη πηγών στο διαδίκτυο με στόχο την ιστορική προσέγγιση ιδρύσεως των Νηογνώμωνων</p> <p>- Αναζητούν υλικό (π.χ στο διαδίκτυο) για τους μεγαλύτερους νηογνώμονες παγκοσμίως και το σχολιάζουν στην τάξη τους.</p> <p>-Επίσκεψη στον Ελληνικό Νηογνώμονα και στην Επιθεώρηση Εμπορικών Πλοίων του Υ.Ε.Ν.</p> <p>- Πρόσκληση Ναυπηγών, Μηχανικών κ.α και συζήτηση για τις επιθεωρήσεις των Νηογνώμωνων.</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Ερμηνεύει την έννοια της ναύλωσης. 2. Αναφέρει τις μορφές ναύλωσης. 3. Ερμηνεύει την έννοια των όρων αναμονή, υπεραναμονή, επίσπευση, ναύλος. 4. Απαριθμεί τα είδη των ναύλων ανάλογα με τον τρόπο και χρόνο καταβολής τους. 5. Αναγνωρίζει τους κυριότερους τύπους ναυλοσυμφώνων. 6. Ερμηνεύει την έννοια της φορτωτικής. 7. Απαριθμεί τα κυριότερα στοιχεία που περιέχονται στην φορτωτική. 8. Αναφέρει πότε και από ποιους εκδίδεται η φορτωτική. 9. Αναφέρει τον τρόπο μεταβίβασης της φορτωτικής. 10. Αναγνωρίζει τους κυριότερους τύπους φορτωτικών. 11. Εξηγεί το σκοπό έκδοσης της επιστολής αποζημίωσης. 12. Αναφέρει από ποιους εκδίδονται, τα βασικά στοιχεία και τον προορισμό των: επιστολής ετοιμότητας, αποδείξεων Υποπλοιάρχου, δηλωτικού φορτίου, αποδείξεων σημειωτών φορτίου και της κατάστασης πεπραγμένων 	<p>Κεφ.8. ΝΑΥΛΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ</p> <p>8.1 Ναύλωση: έννοια, μορφές αυτής, ναυλοσύμφωνο</p> <p>8.2 Φορτωτική, έννοια, περιεχόμενο είδη και στοιχεία αυτής</p> <p>8.3 Επιστολή ετοιμότητας, αποδείξεις υποπλοιάρχου, δηλωτικό φορτίου</p> <p>Ώρες: 6</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Παρουσίαση διαφόρων εντύπων ναυλοσυμφώνων (π.χ BIMCO) σχολιασμός των στοιχείων που περιέχουν. - Παρουσίαση διαφόρων εντύπων φορτωτικών εγγράφων - Επίσκεψη σε ναυτιλιακή εταιρεία και ενημέρωση των μαθητών από το αρμόδιο τμήμα -Δίνονται ομαδικές εργασίες στους μαθητές συμπλήρωσης ναυλοσυμφώνων, αναγνώρισης κυριότερων τύπων φορτωτικών -Συζήτηση και σχολιασμός με τους μαθητές των εργασιών που έχουν εκπονήσει. -Επίδειξη στους μαθητές του εγγράφου Δηλωτικό φορτίου και αποδείξεις του υποπλοιάρχου, συζήτηση και σχολιασμός των περιεχομένων του
--	--	--

<p>1. Ερμηνεύει τον προορισμό του Ι.Μ.Ο.</p> <p>2. Αναφέρει τις επιτροπές του Ι.Μ.Ο.</p>	<p>Κεφ.9. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ</p> <p>9.1 Ο.Η.Ε. Συνοπτική αναφορά εξειδικευμένα όργανα αυτού</p> <p>9.2 Ι.Μ.Ο. Αναφορά στον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό σκοπός, επιτροπές και λειτουργίες αυτού.</p> <p>Ώρες:6</p>	<p>-Παρουσίαση στο διαδίκτυο της ιστοσελίδας του Ο.Η.Ε και διεξοδική συζήτηση με τους μαθητές των οργάνων που τον απαρτίζουν</p> <p>-Δίνονται εργασίες κατά ομάδες στους μαθητές που αφορά την δημιουργία</p> <p>α) του Ο.Η.Ε και του ρόλου που επιτελεί, β) του Ι.Μ.Ο και το αντικείμενο μελέτης του.</p> <p>-Διεξοδική συζήτηση του ρόλου της Επιτροπής Ναυτικής Ασφάλειας</p> <p>-Σχολιασμός και συζήτηση διαφόρων αποφάσεων του Ι.Μ.Ο</p> <p>-Έρευνα από τις ομάδες εργασίας για καινοτόμες πρωτοβουλίες που λαμβάνονται από τον Ι.Μ.Ο</p>
<p>1. Αναφέρει τις διεθνείς συμβάσεις που αφορούν το δίκαιο της θάλασσας.</p> <p>2. Ερμηνεύει τους όρους χωρικά ύδατα ή αιγιαλίτιδα ζώνη, συνορεύουσα Ζώνη, αποκλειστική Οικονομική Ζώνη, υφαλοκρηπίδα, ανοικτή θάλασσα, διεθνή στενά.</p>	<p>Κεφ.10. ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ</p> <p>10.1 Ο.Η.Ε Διεθνείς συμβάσεις για το δίκαιο της θάλασσας</p> <p>10.2 Αιγιαλίτιδα Ζώνη</p> <p>10.3 Συνορεύουσα Ζώνη</p> <p>10.4 Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (Α.Ο.Ζ)</p> <p>10.5 Υφαλοκρηπίδα</p> <p>10.6 Ανοικτή θάλασσα</p> <p>10.7 Διεθνή Στενά</p> <p>10.8 Προστασία θαλασσιού περιβάλλοντος</p> <p>Ώρες:10</p>	<p>-Δίνεται εργασία σε ομάδες μαθητών για την διερεύνηση στο διαδίκτυο</p> <p>α)Ο ρόλος του Ο.Η.Ε για το δίκαιο της θάλασσας</p> <p>β) Διεθνείς συμβάσεις για την αιγιαλίτιδα ζώνη, ανοικτή θάλασσα, υφαλοκρηπίδα, Α.Ο.Ζ, συνορεύουσα ζώνη, διεθνή στενά.</p> <p>-Επίσκεψη στο Υπουργείο Εξωτερικών και διεξοδική ανάλυση στους μαθητές για το δίκαιο της θάλασσας και ενημέρωση τους για ζητήματα που αφορούν την Ελλάδα.</p> <p>-Παρουσίαση των επιμέρους εργασιών των μαθητών συζήτηση και σχολιασμός των ευρημάτων τους.</p> <p>-Έρευνα των ομάδων εργασίας για ναυτικά ατυχήματα σε πλοία με</p>

		<p>επικίνδυνα φορτία (π.χ πετρελαιοφόρα) και η ρύπανση του θαλασσίου περιβάλλοντος που προκλήθηκε.</p> <p>-Συζήτηση και σχολιασμός των ευρημάτων που ερευνήθηκαν.</p>
<p>1. Ερμηνεύει την αναγκαιότητα ανάπτυξης οργανωτικής συμπεριφοράς σε κοινωνικά περιβάλλοντα.</p> <p>2.Ονομάζει τα διάφορα συστήματα οργανώσεως ανάλογα της εργασίας που επιτελούν.</p> <p>3.Ορίζει την έννοια του κοινωνικού συστήματος και εξηγεί τον ρόλο των ατόμων μέσα στις ομάδες.</p>	<p>Κεφ.11. ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ</p> <p>11.1 Ανάπτυξη οργανωτικής συμπεριφοράς</p> <p>11.2 Σύστημα Οργανώσεως</p> <p>11.3 Κοινωνικό σύστημα</p> <p>11.4 Σύγκρουση ρόλων</p> <p>11.5 Κατάσταση ατόμου μέσα στην ομάδα</p> <p>Ώρες: 6</p>	<p>-Συζητούν στην τάξη την ανάπτυξη της οργανωτικής συμπεριφοράς του ανθρώπου στον ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο και ειδικότερα στον εργασιακό χώρο.</p> <p>- Συζητούν τα διάφορα συστήματα οργανώσεως</p> <p>- Διενεργούν έρευνα στα πλαίσια του κοινωνικού συστήματος για την ισότητα μεταξύ ανδρών-γυναικών, την γυναικεία παρουσία σε διάφορα επαγγέλματα, νέες απαιτήσεις στην αγορά εργασίας.</p> <p>-Συζήτηση και σχολιασμός των εργασιών των μαθητών.</p>
<p>1.Εξηγεί την έννοια της ναυτιλίας, απαριθμεί κατηγορίες της με κριτήριο το είδος μεταφοράς, ορίζει την ναυτιλιακή επιχείρηση και περιγράφει τον ρόλο των παραγόντων που δραστηριοποιούνται.</p> <p>2.Αναφέρει το διοικητικό οργανόγραμμα του προσωπικού του πλοίου.</p> <p>3. Επισημαίνει την αναγκαιότητα επαναπροσδιορισμού των ανθρωπίνων σχέσεων στο πλοίο ως αναγκαιότητα στην μεταβιομηχανική εποχή.</p>	<p>Κεφ.12. ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ</p> <p>12.1 Διοίκηση και ναυτιλία</p> <p>12.2 Στόχοι, καθήκοντα, περιορισμοί στο εμπορικό πλοίο</p> <p>12.3 Διοικητικό οργανόγραμμα</p> <p>12.4 Ανθρώπινες σχέσεις στο πλοίο</p> <p>Ώρες:6</p>	<p>-Συζητούν και σχολιάζουν οι μαθητές για τις ιδιαιτερότητες του ναυτικού επαγγέλματος όσον αφορά τη διαβίωση στο πλοίο.</p> <p>- Συζητούν για την διάρθρωση μιας ναυτιλιακής επιχείρησης</p> <p>-Επίσκεψη σε διάφορες κατηγορίες πλοίων (Επιβατηγά, φορτηγά κ.α) συζήτηση και ενημέρωση από τους αξιωματικούς του πλοίου για τις συνθήκες εργασίας που επικρατούν και παρουσιάζεται στους μαθητές το οργανόγραμμα του.</p>

<p>1.Αναφέρει τις βασικές παραμέτρους της επικοινωνίας μεταξύ ατόμων.</p> <p>2.Περιγράφει τα κλασικά και σύγχρονα επικοινωνιακά πρότυπα</p> <p>3. Ορίζει τη λεκτική, μη λεκτική επικοινωνία.</p> <p>4. Αναφέρει την συναλλακτική θεωρία και εξηγεί την Κλίκα(θετικές και αρνητικές επιδράσεις).</p> <p>5. Αναφέρει μεθόδους βελτιώσεως της επικοινωνίας.</p> <p>6.Εξηγεί τις στρατηγικές διαχειρίσεων κρίσεων επί του πλοίου και τις μεθόδους αντιμετώπισης αγενούς συμπεριφοράς.</p> <p>7. Αναφέρει επικοινωνιακούς παράγοντες για την ορθότητα λήψης αποφάσεων.</p>	<p>Κεφ.13. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ</p> <p>13.1 Αρχές επικοινωνίας</p> <p>13.2 Κλασικά και σύγχρονα επικοινωνιακά πρότυπα.</p> <p>13.3 Λεκτική επικοινωνία</p> <p>13.4 Μη λεκτική επικοινωνία</p> <p>13.5 Συναλλακτική θεωρία</p> <p>13.6 Κλίκα</p> <p>13.7 Μέθοδοι βελτιώσεως της επικοινωνίας</p> <p>13.8 Καταστάσεις επί του πλοίου</p> <p>Ώρες:6</p>	<p>-Συζητούν στην τάξη τις βασικές παραμέτρους της επικοινωνίας, αναφέρονται στα κλασικά και σύγχρονα επικοινωνιακά πρότυπα</p> <p>-Δίνεται εργασία στους μαθητές όπου επισημαίνουν διαφορές μεταξύ κλασικών σύγχρονων επικοινωνιακών προτύπων, πραγματοποιείται συζήτηση και σχολιασμός .</p> <p>-Συζήτηση και σχολιασμός για τις μεθόδους βελτιώσεως της επικοινωνίας</p> <p>-Προσκαλούνται στελέχη του Εμπορικού Ναυτικού και συζητούνται στρατηγικές διαχείρισης κρίσεων που παρατηρούνται στα πλοία.</p>
<p>1. Αναφέρει τους παράγοντες που διαμορφώνουν την ανθρώπινη προσωπικότητα, και εξηγεί την προσαρμοστικότητα του ατόμου ως αναγκαιότητα της κοινωνικής συμβίωσης.</p> <p>2. Αναλύει την έννοια και τις μεθόδους της κοινωνικοποίησης του ατόμου.</p> <p>3. Εξηγεί ότι η χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών αποτελούν αποκλίνουσες συμπεριφορές.</p> <p>4. Αναφέρει τα κυριότερα συνδεσμικά στοιχεία που δομούν μια διαρθρωμένη κοινωνική ομάδα.</p> <p>5. Αναλύει τις μορφές</p>	<p>Κεφ.14. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</p> <p>14.1 Προσωπικότητα Προσαρμοστικότητα</p> <p>14.2 Κοινωνικοποίηση και Ατομικότητα</p> <p>14.3 Κοινωνικό περιβάλλον και εξάρτηση</p> <p>14.4 Εξαρτησιογόνες ουσίες και συμπεριφορά</p> <p>14.5 Επαγγελματική ομάδα και Πειθαρχία</p> <p>14.6 Διοικητική ιεραρχία ατομικές ευθύνες</p> <p>Ώρες: 6</p>	<p>-Συζήτηση και σχολιασμός της κοινωνικής απαίτησης της προσαρμογής του ατόμου στο κοινωνικό και εργασιακό περιβάλλον.</p> <p>- Καταγράφουν από τα ΜΜΕ διάφορες περιπτώσεις αποκλίνουσας συμπεριφοράς και συζητούν στην τάξη.</p> <p>-Εξειδικεύουν την συζήτηση σε αποκλίνουσες συμπεριφορές στο περιβάλλον του πλοίου και συζητούν μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης τους .</p> <p>- Συζήτηση και σχολιασμός για τις μορφές πειθαρχίας στο περιβάλλον του πλοίου.</p>

πειθαρχίας. 6. Εξηγεί την Διοικητική ιεραρχία		
---	--	--

3.Διδακτική μεθοδολογία

Τα θέματα πρέπει να διδαχτούν με τρόπο ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι του μαθήματος, δηλαδή η ολόπλευρη ανάπτυξη του μαθητή και ειδικότερα η διαμόρφωση θετικών στάσεων, αξιών και συμπεριφορών.

Ο προγραμματισμός της διδακτέας ύλης (ετήσιος, εξαμηνιαίος, εβδομαδιαίος και ωριαίος), είναι απαραίτητος, ώστε αν χρειασθεί να γίνουν έγκαιρα οι αναγκαίες προσαρμογές. Επιπλέον, η ενημέρωση για το περιεχόμενο και τους σκοπούς του ΑΠΣ, η γνώση του περιεχομένου του βιβλίου, η εξασφάλιση και η χρήση του αναγκαίου διδακτικού υλικού και εποπτικών μέσων, είναι απαραίτητα για την επίτευξη των διδακτικών στόχων.

Όσον αφορά τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις, προτείνεται ο συνδυασμός μεικτών και μαθητοκεντρικών μορφών διδασκαλίας. Με τη μεικτή διδασκαλία ο εκπαιδευτικός θα έχει τον κύριο ρόλο στην εκπαιδευτική διαδικασία, αλλά με ποικίλες ερωτήσεις και διάλογο θα εμπλέξει στην διαδικασία και τους μαθητές, προετοιμάζοντας με αυτό τον τρόπο το έδαφος για τη μαθητοκεντρική διδασκαλία, όπου ο μαθητής θα αποτελεί την κινητήρια δύναμη.

Ενδείκνυται να χρησιμοποιηθεί συνδυασμός τεχνικών, όπως η σύντομη εισήγηση, οι ερωτήσεις, η παρώθηση, ο διάλογος, η αντιπαράθεση, η διερεύνηση και η επεξεργασία δεδομένων. Επιπλέον, χρήσιμες δραστηριότητες είναι:

- Η μελέτη πηγών με στόχο την ιστορική και συγκριτική προσέγγιση της γνώσης.
- Η παρουσίαση επίκαιρων γεγονότων από εφημερίδες, ταινίες, διαδίκτυο κτλ. και η διοργάνωση ομαδικών συζητήσεων, σχετικών με το περιεχόμενο του μαθήματος.
- Η οργάνωση επισκέψεων σε διάφορους φορείς, όπως κατάλληλα εμπορικά πλοία - ναυπηγοεπισκευαστικές μονάδες – ναυτιλιακές εταιρείες – κλπ.
- Οι ατομικές και ομαδικές εργασίες των μαθητών και η παρουσίασή τους στην τάξη.

Επισημαίνεται ότι ενδείκνυται η χρήση των κατάλληλων εποπτικών μέσων διδασκαλίας- εκπαιδευτικής τεχνολογίας (εφημερίδες, διαφάνειες, βιντεοταινίες, διαδίκτυο, λογισμικά ναυτικών προγραμμάτων κ.τ.λ.), για την ενεργοποίηση του ενδιαφέροντος των μαθητών, ώστε η εκπαιδευτική διαδικασία να είναι πιο αποτελεσματική.

Τέλος, επισημαίνεται ότι ενδείκνυται η διαθεματική /διεπιστημονική προσέγγιση.

4. Αξιολόγηση του μαθητή και της διδασκαλίας

Ο σκοπός της διδασκαλίας και της αξιολόγησης των ναυτικών μαθημάτων είναι ο μαθητής να αποκτήσει ναυτική παιδεία. Ειδικότερα, η αξιολόγηση των εν λόγω μαθημάτων αποσκοπεί:

- Στη διερεύνηση της μαθησιακής πορείας των μαθητών σ' όλα τα θέματα που προσφέρονται στο ΑΠΣ.

- Στον εντοπισμό των μαθησιακών δυσκολιών των μαθητών, με στόχο το σχεδιασμό κατάλληλων παρεμβάσεων για τη βελτίωση της διδακτικής διαδικασίας.
- Στην ποιοτική αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με την ενίσχυση και ενθάρρυνση των μαθητών και τη δημιουργία κινήτρων μάθησης .

Προτείνεται να χρησιμοποιούνται η διαμορφωτική και η τελική αξιολόγηση. Ειδικότερα:

- Η διαμορφωτική αξιολόγηση. Θα εφαρμόζεται κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας με στόχο τη συνεχή πληροφόρηση του εκπαιδευτικού και του μαθητή για την πορεία της μάθησης, σύμφωνα με τους στόχους του ΑΠΣ.

Ο εκπαιδευτικός πρέπει να ενημερώνει και να συζητά με τους μαθητές για τις μαθησιακές τους επιδόσεις. Ανάλογα με τα αποτελέσματά της θα σχεδιάζει κατάλληλες παρεμβάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας μάθησης και την επίτευξη των μαθησιακών στόχων.

-**Η τελική αξιολόγηση.** Θα διενεργείται είτε με την ολοκλήρωση μιας ή περισσότερων διδακτικών ενοτήτων, είτε με την ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης. Κατά τη διαδικασία αυτή πρέπει να αποτιμάται με συστηματικό τρόπο το γνωστικό επίπεδο των μαθητών το οποίο συγκρίνεται με το προηγούμενο μαθησιακό επίπεδό τους και σε σχέση με τους αρχικούς στόχους.

- **Η παρακολούθηση, το ενδιαφέρον και η συμμετοχή** του μαθητή κατά τη διεξαγωγή της διδασκαλίας.
- **Οι συνθετικές δημιουργικές εργασίες.** Δίνονται εργασίες είτε ατομικές είτε ομαδικές **Ατομικό Δελτίο Εργασιών του μαθητή.** Περιλαμβάνει εργασίες και δραστηριότητες του μαθητή.
- **Η αυτοαξιολόγηση του μαθητή.** Ζητείται από το μαθητή να αξιολογήσει τη συμμετοχή του στο μάθημα, τις εργασίες του, την προφορική ή γραπτή εξέτασή του, με τρόπο αντικειμενικό, χωρίς υποεκτίμηση ή υπερεκτίμηση.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 09 Μαρτίου 2016

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ